Algemene Beschouwingen PRO Culemborg
Begrotingsbehandeling 2027
Door: Tim de Kroon, fractievoorzitter

5 november, 2026

Voorzitter,
Ik wil mijn bijdrage beginnen met een gedicht van Hester Knibbe, Rotterdamse stadsdichter in 2015 getiteld *Stad*.

Stad
Hoe maak je een stad zó dat hij
staat als een huis waarin je solide

kunt wonen. Wat je ziet is stenen decor
en allerwegen onder een leniger hemel

met velen de spelers. Stil of luidruchtig
bewegen ze zich over markten en bruggen
langs water, door parken voor luchtiger

adem. Ze hebben gezichten, namen,
kunnen elkaar raken en hoe ze

dat doen maakt de plek tot wijkplaats
of wak. De spelers maken de stad.

Voorzitter,

De spelers maken de stad. Dat is misschien wel de essentie van waar we vandaag over spreken. Onze stad is veel meer dan huizen, straten en voorzieningen. Culemborg wordt gemaakt door de mensen die hier wonen, werken, zorgen, ondernemen, ontmoeten en zich inzetten voor elkaar.

Een stad is nooit af. **Iedere generatie** en dus ook wij krijgen haar tijdelijk in handen, voegt iets toe en geeft haar vervolgens weer door. Dat vraagt niet alleen om visie voor de **toekomst**, maar ook om aandacht voor wat **vandaag nodig** is.

Daarom steunt ons fractie dat in deze begroting wordt geïnvesteerd in de **basis van onze stad**. Culemborg is gegroeid, maar onderhoudsbudgetten zijn niet altijd meegegroeid. Inwoners merken dat aan **stoepen, wegen en het groen**. Het valt te prijzen dat het college hiervoor nu structureel middelen beschikbaar stelt.

Maar die basis gaat natuurlijk ook over mensen. Over een gemeente die naast inwoners staat wanneer het tegenzit. Over bestaanszekerheid, meedoen en kansen krijgen. Daarom vinden wij het belangrijk dat **goede ondersteuning** dichtbij beschikbaar blijft en het sociaal team wordt versterkt.

Tegelijkertijd kan hulp vaak nog eenvoudiger. Daarom vragen wij het college niet alleen met een nieuw schuldhulpplan te komen, maar ook werk te maken van de **integrale armoedeaanpak** uit het coalitieakkoord, bijvoorbeeld met een Maatschappelijk Meedoen Budget. Kan de wethouder aangeven wat de planning hiervoor is?

Hetzelfde geldt voor Jobhulp. Kan het college samen met Werkzaak verkennen hoe deze ondersteuning structureler kan worden ingezet voor inwoners die moeilijk aansluiting vinden op de arbeidsmarkt?

En onze stad bouw je niet alleen verder vanuit het stadhuis. Die bouw je **samen** met inwoners, vrijwilligers, maatschappelijke organisaties, welzijnswerkers en ondernemers die verantwoordelijkheid nemen voor hun omgeving. Juist daar zit ook de **kracht van Culemborg**.

Dan wonen. Voor PRO blijft de realisatie van **betaalbare en passende woningen** prioriteit. Daarom zijn wij positief over de ontwikkelingen aan de Jan van Riebeeckstraat, woningdelen, optoppen, straks de Houtvijver en daarna het Stationskwartier. Niet alleen omdat er woningen bijkomen, maar omdat daarmee nieuwe generaties een plek kunnen vinden in onze stad. En voorzitter, toen ik onlangs jongerenwerkers sprak én ook culturele makers zouden zij het allemaal geweldig vinden als **in het Stationskwartier** een **te gekke plek** komt **voor én door jongeren**: hoe kijkt het college hiernaar?

Cruciaal voor onze toekomst is ook **schone energie**. Dit vraagt om vooruitdenken. Netcongestie dwingt ons bovendien tot slimme keuzes. Daarom zien wij uit naar het gesprek over het koersdocument Culemborg Vol Energie en vóóral de acties die daaruit voortkomen.

Minstens zo belangrijk zijn investeringen in **verbondenheid**. Zodat we bouwen aan buurten waar mensen elkaar kennen, helpen en naar elkaar omkijken. Initiatieven zoals voorzorgcirkels laten zien wat er mogelijk is wanneer inwoners samen verantwoordelijkheid nemen voor hun gemeenschap.

Want wij geloven niet in ieder voor zich, maar in wij met z'n allen. Daarom zouden wij het mooi vinden als Culemborg op dit terrein een **voortrekkersrol** durft te pakken. Ziet de burgemeester mogelijkheden om deze beweging verder te stimuleren en zo ook te werken aan een weerbare samenleving? Graag haar reactie.

Maar voorzitter, een stad die samen vooruit wil, moet soms ook bereid zijn achterom te kijken.

Daarom dienen wij de **motie 'Kennen, erkennen en verbinden'** in. Een motie voor **onderzoek** naar het **koloniale en slavernijverleden** van Culemborg en als het kan met de regio. Niet om in het verleden te blijven hangen, maar om elkaar beter te begrijpen in het heden. Door die geschiedenis te kennen en te erkennen, versterken we de verbondenheid tussen inwoners en gemeenschappen. Juist voor onze Molukse, Indische en Surinaamse inwoners en families kan die erkenning **van betekenis zijn**. Met deze motie roepen we op, om de verwachtingen ook reëel te houden, tot een verkenning. En ik vraag ondersteunende partijen om ook hun fracties in de regio op dit initiatief te wijzen en die te omarmen.

Voorzitter,

Het is **een eer** om als raadslid bij te dragen aan een stad waar mensen zich thuis voelen, naar elkaar omzien en **samen verantwoordelijkheid nemen** voor de toekomst.

Zoals Hester Knibbe het zo mooi verwoordde: de spelers maken de stad. Ik kijk ernaar uit dat wij daar vandaag opnieuw met elkaar aan bijdragen. Niet ieder voor zich, maar wij met z'n allen.

Dank u wel.